

Svad der for mig er det væsentligste, som jeg allerede tildeels har antydet, og som efter min Mening er overseet af den ærede Minister, det er, at det ikke er rigtigt at afholde en Modenhedsprøve i en Alder af det 15de Aar, naar denne Modenhedsprøve skal danne Grundlaget for en videregaaende Fagdannelse. Det er dette Punkt, hvorpaa jeg lægger stor Vægt. Nu har rigtignok den ærede Minister oplyst, at det 15de Aar kun var Lavaldet, det veed jeg meget godt, og jeg har heller ikke sagt Noget i den modsatte Retning, da det er Noget, som har staaet mig fuldkommen klart; jeg har jo udtrykkeligt udhævet, at Underviisningen var bygget paa eetaarige Classer, regnede fra det 10de til det 15de Aar. Der ligger altsaa heri, at naar Disciplen er sluttig og Underviisningen god og forsvarelig, vil en Dreng i 15 Aars Alderen kunne afsløre Examen; er Disciplen ikke sluttig, eller Underviisningen usforvarlig eller uheldig, saa er Resultatet ganske vist noget Andet; men jeg troer ikke, at det vil være til nogen Fordeel for den Fagdannelse, der skal bygges paa Modenhedsprøven, enten at Disciplen i den tidligere Ungdom har været doven, eller at Lærerne ikke have røgtet deres Kald forsvareligt, saaledes at Modenhedsprøven først kan afslægges i en senere Alder, naar man dog ikke giver den mere Charakter af en egentlig Modenhedsprøve, end at den skal afholdes i en Alder af 15 Aar. — Jeg maa dernæst udhæve, at jeg ikke ganske har forstaaet den ærede Minister, naar han har antydet, at det i § 6 var givet Midler til at udvide Planen i den Retning, hvori det efter min Anskuelse var nødvendigt at udvide den. I § 6 er der kun anført, at der skal gives et aarligt Bidrag af Sorø Akademie, hvoraf de med Realunderviisningen forbundne Udgifter skulde afholdes; men jeg skjønner ikke, at man af den Grund, ved at faae et større Bidrag af Sorø Akademie, vil kunne gaae væsentligt udenfor Lovet i den Form, hvori den her foreligger, saa at jeg slet ikke kan indsee, at denne § 6 skulde kunne afhjælpe nogle af de Mangler, som jeg har tilladt mig at anføre. See, det er altsaa egentlig kun Stillingen

af Modenhedsprøven til de høiere Læreaanstalter, hvor der gives en videregaaende Fagdannelse i Real-Retning, hvorimod jeg har Noget at anføre. Nu siger jeg, hvis man fastholder dette Lovudkast, saaledes at man vedblivende vil bevare denne Realunderviisning ved de lærde Skoler, som forberedende til høiere Fagdannelse, og afholde en Modenhedsprøve ved disse Skoler, saa er det aldeles nødvendigt, dersom man ikke vil ødelægge Grundlaget for Fagdannelsen, at Modenhedsprøven udskydes til en tidligere Alder. Hvis man ikke vil det, hvis man blot vil oprette Realskoler ved de lærde Skoler, med det mere ubestemte Formaal, meget vel! — da har jeg ikke Noget derimod, da er det ganske vist tvivlsomt, hvorvidt Staten skal gaae ind paa at give Penge dertil. Men jeg vil ikke have Noget imod at gaae ind derpaa; man er jo allerede gaaet ind derpaa. Men det staaer ikke i Forbindelse med Modenhedsprøven, og saa skal man ikke tage Modenhedsprøven med, saa skal man lade Børnene gaae umiddelbart over fra Skolen til det borgerlige Liv, for at erhverve den Modenhed, der, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4 Valgfreds (Monrad) meget rigtigt bemærkede, er væsentligt nødvendig for dem, der gaae over til borgerlige Stillinger, men som ikke kan vedkomme Staten med Hensyn til Dannelsen af Embedsmænd eller med Hensyn til Meddelelsen af saadanne dybere gaaende Kundskaber i real Retning, som kunde være nødvendige for visse Livsstillinger. Efter disse Bemærkninger troer jeg at have bragt Sagens Stilling tilbage paa det Standpunkt, hvorpaa jeg troer at have forladt den i det foregaaende Møde.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Jeg skal tillade mig et Par Bemærkninger med Hensyn til nogle enkelte Punkter i den ærede sidste Talers Foredrag. Jeg vil blot yttre, at det beroer paa en Feiltagelse, hvis jeg skulde have sagt — men jeg troer ikke, jeg har sagt det, — at § 6 aabner Udgang til Udvidelse af Underviisningen; i ethvert Tilfælde har jeg kun villet imødegaae nogle Dtringer i et tidligere Foredrag af den ærede Rigsdagsmand ved at bemærke, at Spørgs-